

Három literre emelik fel Szegeden a petróleum fejadagot

A havi petróleumfogyasztás 50.000 liter

(A Délmagyarország munkatársától) Szegeden a petróleum fejadag 2 liter, holott ez a mennyiség egyáltalán nem elegendő egy-egy háztartás szükségletének fedezésére. Szeptember hónapjára még három liter volt a fejadag, azonban csökkenték a város szükségletét és ennek következtében le kellett szállítani a fejadagot is háromról kettőre. Most Szeged részére egy-egy hónapra 49.500 liter petróleumot utalnak ki, holott legalább százezer liter petróleumra volna szükség. A téli hónapok alatt különösen nagyobb a petróleumfogyasztás, hiszen rövidebbek a nappalok és a tanyákon már 4 órákor meg kell gyújtani a lámpákat. A tanyai érdekelt lakosság részéről azt a kívánságot terjesztették ismételtlen át a város hatóságánál, hogy interveniáljon a petró-

leumfejadag felemelése érdekében. A polgármester utasítására most a Közéletmezősi Hivatal felterjesztést intézett az Ásványipari Bizottsághoz és kérte, hogy a szegediek fejadagját, legalább a téli hónapokra kettőről három literre emeljék fel. Ez azt jelentené, hogy Szeged számára az eddigi 49.500 liter helyett 75.000 liter petróleumot utalának ki és így legalább is részben ki lehetne elégíteni az igényeket. A tanyákról egymásután érkeznek jelentések, hogy a kevés a petróleum és a tanyai lakosság nem képes hozzájutni még a kiutalt mennyiséghez sem. Komoly remény van rá, hogy felemelik Szeged petróleummennyiségét és a lakosság már decemberre valószínűleg az eddigi két liter helyett három liter petróleumot kaphat.

Az új idegklinika felépítéséért küzd dr. Kulcsár Ferenc, az egyetem most kinevezett ideggyógyász professzora

Beszélgetés az elmegyógyászati tanszék aktuális kérdéseiről

(A Délmagyarország munkatársától) Fehér köpenyben, elgondolkozó arccal és elmélyülő tekintettel neves magyar tudós ül előttem: dr. Kulcsár Ferenc, a Horthy Miklós-tudományegyetem ideg- és elmegyógyászati tanszékének fiatal professzora. Kitűnő hírek előzték meg Kulcsár Ferenc professzor Szegedre érkezését: Benedek Lászlónak, a világhírű magyar ideggyógyásznak hosszú éveken keresztül legbensőbb munkatársa volt s maga is kiváló ismerője az idegrendszer megbetegedéseinek és a humoralpathológia körébe vágó tudományos kutatásoknak.

Első pillanatra is szerény, halkszavú, rendkívül rokonszenves ember a szegedi egyetem új ideggyógyász professzora. Nem szívesen beszél személyi vonatkozású dolgokról, de annál készségesebb, ha közérdekű kérdésekről van szó, mint például az *évek óta napirenden lévő s mégis annyira elhanyagolt ideggyógyászati klinika ügyéről*. Ez a legstílusosabb kérdés, amellyel az ideggyógyászat új professzorához fordulhatunk. A beszélgetés elején ugyanis még mindig az a lehangoltság uralkodik rajtunk, ami elfogott, amikor a Kálvária-téri intézet kapuján beléptünk. Az épület a lehető legsürgősebben tatarozásra szorul s a berendezés, folyosók, termek és melléképületek a korszerűtlenség és elmaradottság bonyomását teszi a látogatóra.

A szegény rokon...

— Ugy jövök ide mindig, ha valamelyik másik klinikáról érkezem, mintha egy gazdag, fővárosi nagynéni meglátogatása után keresném fel a szegény, falusi rokont — mondja a professzor halvány mosollyal, mikor a klinika épületére terelődik a szó, aztán ismét határozottá válik, érdekes profilja és elkomolyodva folytatja:

— Az ideg-elmekórtani klinika fejlesztése irányában kiinduló pont az új klinika felépítése. A jelenlegi épületek csak a legszükségesebb tatarozást érdemlik meg.

— Az új klinika ügyéről csak akkor tudok érdemlegesen nyilatkozni, ha felterjesztéseim elintéztést nyernek.

A professzor ezután elmondotta, hogy Szily Államtitkárnak, ugyszintén dr. Hóman Bálint közoktatásügyi miniszternek felterjesztést nyújtott át az idegklinika sürgős felépítése ügyében.

— Tanszéki elődöntől: Miskolczy professzor úrtól értesültem arról, hogy az új klinika számára a nőgyógyászati klinika közelében a szükséges telket már kisajátították. A tervrajzok is elkészültek és összesen több, mint egymillió pengőt vettek fel az elmúlt évek folyamán a kultusztervezési költségvetésébe erre a célra.

Egy millió pengő... Ezzel az összeggel már hozzá lehetett volna kezdeni az elmeklinika felépítéséhez, amely olyan életben fontos és országos szempontból is lényeges problémája már évek óta a szegedi egyetemnek. Hogy miért nem kezdték meg hozzá az építkezéshez, azt Kulcsár Ferenc professzor sem tudja megmagyarázni, mint ahogy távozása előtt Miskolczy professzor sem tudott felvilágosítást adni erről, csupán emiatt az oly rég vajdó kérdés miatt távozott Szegedről keserűséggel a szívében...

Elszállítják Szegedről az idegkórtani klinika felszerelésének egy részét

Tantermen haladunk keresztül, becsomagolt ládák között. Megkérdezzük Kulcsár professzort:

— Elszállítják az intézet berendezését?

— A leltári tárgyak közül még nem szállították el Kolozsvárra semmit — válaszol. — A tudományos folyóiratok és könyvek egy részét, valamint az agyszövetani laboratórium tudományos felszerelésének nagyrésztét elszállításra készen találtam, amikor Szegedre érkeztem. A miniszter úr még nem döntött abban a kérdésben, hogy a Miskolczy professzor úr által kérelmezett tudományos felszerelési tárgyak közül melyek elszállításához járul hozzá. Nagyon természetes, hogy ezek legnagyobb részére itt is szükség van. Nyugodtan várom a döntést, mert meggyőződésem az, hogy ha ezeket a tárgyakat el is szállítják Kolozsvárra, akkor részt ezeknek pótlására, másrészt új korszerű műszerek és készülékek beszerzésére a szükséges fedezet engedélyezi a minisztérium. Eltökélt szándékomban, hogy a tudományos munka biztosítására és az orvosképzés, nemkülönben a betegek gyógykezelése szempontjából nélkülözhetetlen műszerek, készülékek beszerzését szorgal-

mazni fogom, különösen akkor, ha az új klinika felépítésére egy éven belül nem kerülhet sor.

Miskolczy professzorral terelődik a beszélgetés. Dr. Kulcsár Ferenc így nyilatkozik tanszékbeli elődjéről, aki Szeged orvosi és társadalmi köreiből páratlan elismerésnek és népszerűségnek örvendett:

— Miskolczy professzor úr a Schaffer-iskola legkiválóbb reprezentánsa. Szövettanj kutatásai külföldön is igen ismertek és különös érdemének tartom, hogy a morphologiai irány mellett a biológiai kutatás számára is lehetőséget biztosított a laboratóriumokban. A tudományos kutatás céljaira különféle alapokból és intézményektől tekintélyes anyagi támogatást eszközölt ki intézete számára. A népszerűséget ő nem kereste, mégis mindenütt a legnagyobb elismerés és rokonszenvedés hangján nyilatkoznak róla. Minden bizonyítvány tudása és vonzó egyénisége szerezte meg számára a népszerűséget. Örökségül a periférián levő régi klinikai épületek, az újra vonatkozóan nagyszabású tervek és tehetséges tanítványainak nagyrésze — közülük csak a legjelesebbeket: Csajághy Márta és Huszágh tanársegédekét említem — maradtak számomra.

Benedek munkatársa és tanítványa

Végül saját munkásságáról, tanulmányairól és működésének főbb irányairól nyilatkozott Kulcsár professzor, miután mosolygva megjegyezte, hogy ez az első eset, amikor önmagáról interjú ad...

— Benedek professzor tanítványa vagyok, 18 éven át az ő nagyszerű vezetése alatt állt debreceni, majd budapesti ideg-elmeklinikán működtem. Közben félszázötöt töltöttem a Nobel-díjas Wagner-Jauregg idegklinikáján, 1926-ban, mint a Collegium Hungaricum ösztöndíjas tagja. Munkásságom részben humoralpathológiai vonatkozású, részben az idegrendszeri syphilis különböző lázoktól eljárásaival kapcsolatos, részben a korszerű fizikális vizsgálati eljárások meghonosítására irányul, amelyek az ideggyógyászatban ma már nélkülözhetetlenek s a klinikai tünettanhoz is újabb adatokat szolgáltatnak. Tanulmányaim nagyrésze Benedek professzor úrral és női Thurzó Jenő professzorral együtt készült.

Benedek Lászlóról, a világhírű magyar tudósról az őszinte szeretet és esodálat hangján nyilatkozik Kulcsár Ferenc:

— Nemcsak a jelenleg élő, de becézve az elhunyt ideg-elmegyógyászokat is, hazánkban a legkiválóbb! Az ideg-elmegyógyászat minden ágában kimagasló munkásságot fejt ki, amelynek bizonyossága többek között az az elismerés, amely az 1931-es berni nemzetközi ideggyógyászati kongresszuson és az 1935. évi londoni kongresszuson előadásait kísérte. Nem túlozok, ha azt mondom, hogy munkásságát a külföldi szakkörök talán jobban ismerik, mint a hazai gyakorlóorvosok. Kimagasló szellemi képessége, rendkívüli munkabírással és szorgalommal párosult s ez az alapja nagyszámú és értékes tudományos munkájának. Benedek professzor a modern tudós típusát képviseli, kifogástalan úr, gavallér s nem él elvonatkoztatva a világtól...

Kulcsár Ferenc dr. Thurzó Jenő professzor mellett is 12 esztendőn át dolgozott. Thurzó Jenőről tartotta egyébként az első előadást Szegeden, két esztendővel ezelőtt, az agy-, elmeorvosok egyesületének itteni gyűlésén. A szegedi egyetem fiatal — bár munkásságra már nem az — ideggyógyász professzora tulajdonképpen a mi vidékünkre való: a Bácskaba. Újvidékről jött el pontosan 20 esztendővel ezelőtt s Szeged volt az első szabad, magyar föld.

BELVÁROSI MOZI Pénteken utoljára!
JEANETTE Mc. DONALD és
EDDY NELSON
ragyogó főszereplésével, a

Pajkos hercegnő

METRÓ reprezentatív alkotása 5, 7, 9

AZ ÚJ IRÁNYOKBAN HALADÓ
MOVÉSZI MAGYAR FILM, A
Rózsafabot
Szelezky Zitta-val

a két nagy eseménye
Jegyek már váltakozók

KORZÓBAN Ma utoljára

Féouverbén a viláó

Premier MAGYAR és FOX hirdető

Ma utoljára! NÓTI KAROLY vigjátéka

Maóá lesz a féricm

AGAY, JAVOR, KABOS, CSORTOS
5, 7, 9 órákor SZÉCHENYI MOZI

lön! Schubert szerenáó!